

Argyresthia reticulata, nieuw voor de Nederlandse fauna (Lepidoptera: Yponomeutidae)

J. VAN VUURE

VUURE, J. VAN, 1990. *ARGYRESTHIA RETICULATA*, NEW TO THE FAUNA OF THE NETHERLANDS (LEPIDOPTERA: YPONOMEUTIDAE). - *ENT. BER., AMST.* 50 (10): 129-131.

Abstract: *Argyresthia reticulata* was captured for the first time in The Netherlands at Kortgene on June 14, 1984. Specimens are easily disturbed just before sunset, flying around *Thuja* shrubs.

Torendijk 82, 4484 ND Kortgene.

Waarnemingen

In 1984 ving ik enkele micro's die lange tijd ongedetermineerd in mijn verzameling bleven staan. De vlindertjes klopte ik op 14 juni 1984 in de vooravond uit een levensboom (*Thuja spec.*) in mijn woonplaats Kortgene (Zeeland).

Aan de hand van een beschrijving en afbeelding bij Gibeaux (1983), meende ik dat het hier ging om *Argyresthia reticulata* Staudinger. De heer Chr. Gibeaux te Avon (Frankrijk), die ik materiaal toestuurde, kon mijn determinatie bevestigen. De soort was nog niet eerder uit ons land gemeld (Kuchlein, 1987).

Sinds de eerste vangst in 1984 tref ik de soort elk jaar in vrij grote aantallen aan op verschillende *Thuja* struiken in Kortgene. De vroegste vangstdatum is tot nu toe 20 mei, de laatste 15 juni. Het vlindertje vliegt kennelijk niet op licht. Tot nu toe heb ik gedurende zes seizoenen nog geen exemplaar aangetroffen in de permanente lichtval in mijn tuin, die nog geen honderd meter verwijderd is van de dichtstbijzijnde vliegplaats. De soort is daarentegen in de vooravond makkelijk op te jagen, het zijn dan vooral de mannetjes die opvliegen.

Gelet op de vangplaats van de vlinder, moet worden aangenomen dat *Thuja spec.* de voedselplant van de rups vormt, hoewel Gibeaux (1983) *Juniperus thurifera* L. noemt.

Kenmerken

Het vlindertje (fig. 1) heeft een spanwijdte van

Fig. 1. *Argyresthia reticulata* Staudinger ♂, Kortgene 8.vi.1986.

9 tot 10 mm. De antennae zijn licht gekleurd met donkere ringen. De kop is eveneens licht van kleur en steekt duidelijk af tegen de eenkleurige bruine thorax en tegulae. De voorvleugels hebben een lichte geelbruine ondergrond, waarop donkerbruine banden en vlekken afsteken. Het geheel maakt een glanzende indruk (fig. 1).

Het belangrijkste kenmerk van het mannelijk geslachtsapparaat (fig. 2-4) wordt gevormd door het grote aantal cornuti in de aedeagus. Ze zijn in drie rijen gerangschikt en beslaan bijna de helft van de lengte van de aedeagus. Daarnaast is de vorm van de setae een onderscheidend kenmerk voor de soorten van het genus. Bij het vrouwelijk geslachtsapparaat (fig. 5-6) wordt het belangrijkste kenmerk gevormd door het signum in de bursa.

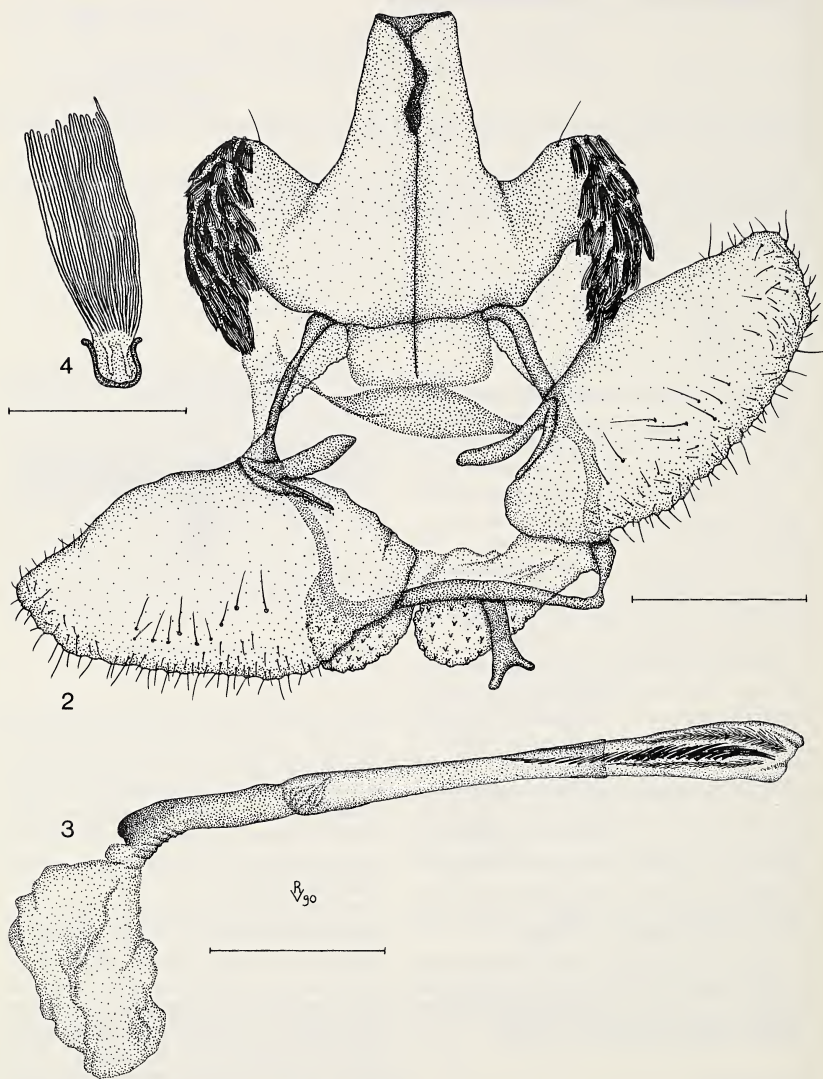

Fig. 2-4. *Argyresthia reticulata* Staudinger ♂ genitaal (prep. Gibeaux nr. 3678). 2, genitaal; 3, aedeagus; 4, seta. (Schaallijn 2,3: 0,25 mm, 4: 0,05 mm).

Verspreiding

De soort lijkt in de ons omringende landen niet algemeen verspreid. Spuler (1910) noemt voor het begin van deze eeuw slechts Zwitserland. De heer Gibeaux deelde mij mede dat de soort in Frankrijk zeldzaam is. Friese (1969) vermeldt de soort niet uit de DDR. Uit België is hij ook niet bekend (W. de Prins, persoonlijke mededeling). Tot nu toe is hij ook niet aangetroffen in Engeland (Emmet, 1988).

De vraag dringt zich op waarom de vlinder in ons land slechts van Kortgene bekend is. Waarschijnlijk is de soort daar indertijd geïntroduceerd met geïnfecteerd plantmateriaal.

Dankwoord

Ik wil de heer Chr. Gibeaux bedanken voor zijn hulp bij de determinatie en het vervaardigen van de genitaalpreparaten. De heer R. de Vos was zo vriendelijk de fraaie tekeningen te maken. Mijn dank gaat ook uit naar de heer J. Huisenga die verantwoordelijk is voor de foto van het imago.

Literatuur

- EMMET, A. M. (ed.), 1988. *A field guide to the smaller British Lepidoptera*: 1-271, London.
- FRIESE, G., 1969. Beiträge zur Insekten-Fauna der DDR: Lepidoptera-Argyresthiidae. – *Beitr. Ent.* 19: 693-752.
- GIBEAUX, Chr., 1983. Révision des Argyresthiidae de France et de Belgique et description d'*Argyresthia pruniella granonensis* ssp. nova – *Linneana belgica* 9: 119-134, 146-162.
- KUCHLEIN, J. H., 1987. *Codelijst voor de Nederlandse Microlepidoptera*: 1-106, LU, Wageningen.
- SPULER, A., 1903-1910. *Die Schmetterlinge Europas*. 2: 1-523. Schweizerbarth, Stuttgart (447, 1910).

Geaccepteerd 13.iii.1990.

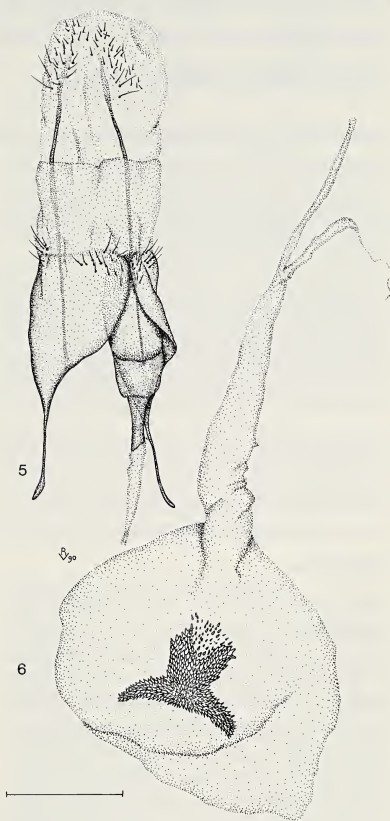

Fig. 5-6. *Argyresthia reticulata* Staudinger ♀ genitaal (prep. Gibeaux nr. 3799). 5, genitaal; 6, bursa met daarin het signum. (Schaallijn 0,25 mm).